

CASTELL DE BIURE

El castell del b

Benviure o Biure és el nom que deriva de 'Castro de bonovivere', que en definitiva vol dir, ni més ni menys, que aquest és un bon lloc per viure.

ÉS POC FREQUENT TROBAR CASTELLS

que al llarg de la seva història s'hagin adaptat a les necessitats defensives sense oblidar l'estètica de les seves formes. Aquest és el cas del castell de Biure, una construcció pensada alhora per al lluïment i la funció

militar. Comprovareu que les últimes i nombroses reformes que s'hi han fet no s'han apartat d'aquest esperit. Us recomanem, per

tant, que hi feu una estada tranquil·la, amb temps per deleitar-vos en tots els detalls arquitectònics.

Vora el Gaià

Un cop més, us haureu de dirigir cap als costers del

SORTIM RESTAURANT I ALLOTJAMENT**Restaurant Rocafort**

 L'antic cafè del poble. Diuen que fan "la cuina de sempre, un xic més moderna": romescades, cargols, peus de porc, etc. Són uns 35 € a la carta.

*Pl. de l'Església, 3
Rocafort de Queralt
Tel. 977 898 066*

Hotel Viaurèlia

 Hotel petit i acollidor de nova construcció, situat a Montblanc. Tracte familiar. L'habitació doble, a partir de 65 €.

*C/ Dionís Mestre, 3
Montblanc
Tel. 977 861 790
www.hotel-viaurelia.com*

on viure

Gaià, riu que va fer de frontera entre àrabs i cristians i que va ser especialment prolífic en fortificacions per defensar-la. El castell avui és una residència privada i els seus propietaris no permeten visitar-ne l'interior, però la seva situació, que corona el poble de Biure i

el seu esglaonament sobre les muralles defensives, us permetrà envoltar-lo, mentre gaudiu de la seva peculiar bellesa. A la vegada, podreu mirar de deduir quina és la funció de cada un dels elements que en conformen les façanes. Us hi espera tota una lliçó sobre els diferents sistemes de defensa. Quan voleu el castell, veureu les quatre torres

SORTIM COM S'HI ARRIBA

Aneu cap a Igualada per l'autovia A-2, i la deixeu a la sortida de la Panadella/Santa Coloma de Queralt. Continueu en direcció a Biure.

Agregat a les Piles

Biure de Gaià és un nucli de població agregat a les Piles i situat a un vessant de la serra de Montclar.

rodones que guardaven les cantonades sense deixar cap angle per defensar, espitlleres adaptades per a l'ús d'armes de foc, un recinte jussà, més baix, i un recinte superior o sobirà, merlets plans i d'altres acabats en punta –per protegir millor els defensors–, torres quadrades que flanquegen els accessos principals, etc. El de Biure és un d'aquells castells que si només el veiéssiu pintat en un quadre, us faria dubtar de la seva existència real.

L'antic castell

El castell originari, una construcció segurament més austera i que no disposava de les torres emmerletades i els finestrals neogòtics que llueix actualment, el trobem ja documentat al segle XI quan l'any 1072 Oliver Bernat, fill de Bernat Sured de Gurb, es va convertir en castlà dels castells de Biure, les Piles i Montclar. El 1151 Guillem d'Aguiló ja va donar a l'orde dels hospitalers els delmes del castell. Un any més tard li atorgava altres drets, a banda de l'església romànica de Sant Joan, que ja no existeix actualment. Els hospitalers van anar agafant força al castell, ja que tant els fills com Massalt, la vídua de Guillem d'Aguiló, van professar a l'orde. Això va fer que adquirís altres drets, fins al punt que l'any 1193 una casa hospitalera es va establir en el castell, que formava part de la comanda de Cervera.

De mica en mica les possessions del castell van anar

passant a l'orde: el lloc de Benviure i les seves terres fèrtils vora el Gaià eren un bon emplaçament per a la comunitat, i amb els anys se'l van anar apropiant.

Els hospitalers

Finalment, l'any 1241 Guillem d'Aguiló, un dels fills de Guillem i de Massalt, va empenyorar la fortalesa als hospitalers i els la va vendre definitivament el 1266. Els anys següents els hospitalers van augmen-

VIII CICLE DE CONFERÈNCIES 'NOBLESA I SOCIETAT' El comte-rei Jaume I i la noblesa

La conquesta i el repoblament de València; el paper de la noblesa: Enric Guinot i Rodríguez, professor de la Universitat de València.
Dilluns, 7 d'abril

Mallorca –de la conquesta de Jaume I fins a la dinastia privativa–, l'aportació de la noblesa: Pere Montaner, director de l'Arxiu Municipal de la ciutat de Palma.
Dilluns, 5 de maig

Totes les conferències es faran a les 7 del vespre, a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (Bisbe Caçador, 3).

tar el seu domini, amb l'adquisició de més patrimoni, béns i drets, fins que al segle XIV s'hi va fundar un priorat, que sempre va dependre, però, de la comanda hospitalera de Cervera.

Una de les últimes adquisicions dels hospitalers a la Corona –que comprenia, entre d'altres, les jurisdiccions dels llocs veïns llocs de Guialmons i les Piles–, la va fer l'any 1380 Fra Guillem de Guimerà, que presidia l'orde des del seu càrrec de gran prior de Catalunya. Amb el pas dels anys, el castell va anar a parar a mans dels vescomtes de Bell-lloc. A principis del 1900 van emprendre la remodelació total de l'edifici i el van convertir en un castell-palau, al qual li van donar més o menys l'aspecte que té actualment. ■

Per saber-ne més

Ajuntament de les Piles: Tel. 977 881 088
www.piles.altanet.org

ESPITLLERES I ARMES DE FOC

Les espitlleres eren obertures per disparar fletxes, que en molts casos, com a Biure, es van adaptar per a l'ús de les armes de foc. Com? Envieu les respostes a castells@castellscatalunya.com, indicant-hi el vostre nom. Els encertants podreu ser membres amics de la Fundació Castells Culturals de Catalunya amb un 50% de descompte (la quantitat que cal pagar és de 15 € el primer any). Cada soci també té dret a un descompte per a un amic. Més informació a www.castellscatalunya.com. **Solució del concurs anterior:** La gent de Verges reben el nom de *vergelitans* i *vergelitanes*.